

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทั่วไป การรับรู้ข้อมูล ความรู้ และพฤติกรรมการใช้สารเคมี

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างระหว่างเพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.136, p = 0.018$) ระยะเวลาในการใช้สารเคมี ($r = -0.143, p = 0.013$) และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมี ($r = -0.130, p = 0.024$) (ตารางที่ 20) โดยเพศชายมีจำนวนความถี่ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ระยะเวลาในการใช้สารเคมีทางการเกษตรนานขึ้น และได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชบ่อยขึ้น

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี ผลการศึกษา พบว่า ความแตกต่างสถานะทางเพศส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.011- 0.086, p = 0.085-0.135$) ซึ่งแสดงว่าความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่ได้มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้พบว่าความแตกต่างระหว่างเพศมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับข้อความถามความรู้ในการทราบอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจากฉลากที่ติดภาชนะบรรจุ ($r = -0.122, p = 0.034$) และความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.120, p = 0.037$) (ตารางที่ 20) โดยเพศหญิงส่วนใหญ่มีแนวโน้มตอบคำถามได้ถูกต้องในประเด็นความรู้ในการทราบอันตรายของสารเคมีจากฉลากที่ติดภาชนะบรรจุและความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่วนเพศชายมีแนวโน้มตอบคำถามผิดซึ่งบ่งชี้ได้ว่าเพศหญิงมีแนวโน้มมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายของสารเคมีและการปฏิบัติที่ถูกต้องขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเพศกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ความถี่ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	-0.143	0.013
ความถี่ระยะเวลาในการใช้สารเคมี	-0.136	0.018
ความถี่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมี	-0.130	0.024
ความรู้ในการทราบอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืช จากฉลากที่ติดภาชนะบรรจุ	-0.122	0.034
ความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องขณะทำการฉีดพ่น สารเคมีกำจัดศัตรูพืช	-0.120	0.037

3. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษา พบว่า ระดับอายุมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของการรับรู้ข้อมูลการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.161, p = 0.005$) และความถี่ของการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมี ($r = 0.133, p = 0.020$) (ตารางที่ 21) โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นส่วนใหญ่จะมีจำนวนความถี่ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชบ่อยขึ้น ในขณะที่ผู้ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่ได้รับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีน้อยกว่าผู้ที่มีอายุมาก

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ความถี่ของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.161	0.005
ความถี่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมี	0.133	0.020
การแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	-0.135	0.019
สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว	-0.120	0.037

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี ผลการศึกษา พบว่า ระดับอายุไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.036- 0.101, p = 0.081-0.535$) ซึ่งแสดงว่าความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชส่วนใหญ่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้พบว่า ความแตกต่างของระดับอายุมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับข้อความถามการแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.135, p = 0.019$) และสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว ($r = -0.120, p = 0.037$) (ตารางที่ 22) โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นส่วนใหญ่มีแนวโน้มตอบคำถามได้ถูกต้องส่วนผู้ที่มีอายุน้อยมีแนวโน้มตอบคำถามผิด ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่มีอายุมากขึ้นมีแนวโน้มมีความรู้เกี่ยวกับการทราบอาการจากการได้รับสารเคมีและสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี ผลการศึกษา พบว่า ระดับอายุมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี ได้แก่ ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง ($r = -0.130, p = 0.024$) ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ($r = -0.157, p = 0.006$) ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก ($r = -0.167, p = 0.004$) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = -0.147, p = 0.010$) ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = -0.159, p = 0.006$) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัด

ศัตรูพีช ($r = -0.197, p = 0.001$) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพีช ($r = -0.144, p = 0.012$) เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป ($r = -0.130, p = 0.024$) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = -0.250, p < 0.001$) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ ($r = -0.213, p < 0.001$) ทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ ($r = -0.202, p < 0.001$) (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับอายุกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพีช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพีชมีอ่านฉลากทุกครั้ง	-0.161	0.005
ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี	-0.157	0.006
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพีชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก	-0.167	0.004
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	-0.147	0.010
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้ายางขณะฉีดพ่นสารเคมี	-0.159	0.006
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพีช	-0.197	0.001
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพีช	-0.144	0.012
เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป	-0.130	0.024
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	-0.250	0.000
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ	-0.213	0.000
การทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ	-0.202	0.000

โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นส่วนใหญ่มีแนวโน้มปฏิบัติตามข้อคำถามทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้งจนถึงไม่ปฏิบัติ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่า ผู้ที่มีอายุมากขึ้นส่วนใหญ่มีพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อแนะนำการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง ได้แก่ 1) ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพีชมีอ่านฉลาก 2) ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี 3) ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพีชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก 4) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุง

มือ 5) สวมหน้ากาก ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี 6) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 7) เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป 8) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย 9) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในอวกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ และ 10) ทั้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ (ตารางที่ 23)

6. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผลการศึกษา พบว่าระดับการศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ซึ่งแสดงว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชส่วนใหญ่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับการศึกษากับความถี่ในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.176, p = 0.002$) (ตารางที่ 23) โดยผู้ที่มีระดับศึกษาน้อยส่วนใหญ่มีความถี่ในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ความถี่ในการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	-0.176	0.002
การแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.124	0.031
สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว	0.120	0.038
การดำเนินการภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้ว	0.114	0.048

7. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมี ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ($r = -0.013 - -0.069, p = 0.234-0.820$) แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับการศึกษากับข้อความถามการแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.124, p = 0.031$) สิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้ว ($r = 0.120, p = 0.038$) และการจัดการภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้ว ($r = 0.114, p = 0.048$) (ตารางที่ 24) โดยผู้ที่มีระดับศึกษาน้อยส่วนใหญ่มีแนวโน้มตอบคำถามได้ถูกต้อง ซึ่งบ่งชี้ได้ว่ามีความรู้เกี่ยวกับการทราบอาการจากการได้รับสารเคมีสิ่งที่ควรปฏิบัติหลังฉีดพ่นสารเคมี และการจัดการภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้แล้วมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง

8. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการใช้สารเคมี ผลการศึกษา พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี ได้แก่ ปฏิบัติ

ตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ($r = 0.166, p = 0.004$) ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก ($r = 0.127, p = 0.027$) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.157, p = 0.006$) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.193, p = 0.001$) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.199, p = 0.005$) และเก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในนอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เลี้ยง ($r = 0.114, p = 0.047$) (ตารางที่ 24) โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยส่วนใหญ่มีแนวโน้มปฏิบัติตามข้อคำถามทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงปฏิบัติเป็นบางครั้งจนถึงไม่ปฏิบัติ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยมีแนวโน้มมีพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อแนะนำการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง ได้แก่ 1) ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี 2) ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก 3) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง 4) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 5) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย และ 6) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในนอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เลี้ยง

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี	0.166	0.004
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก	0.127	0.027
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.157	0.006
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.193	0.001
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.199	0.005
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในนอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เลี้ยง	0.114	0.047

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมการใช้สารเคมี

จากผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการมีความรู้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยในข้อคำถามที่ 1 สารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางช่องทางใดบ้างส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 8 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 66.67 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 4 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 33.33 ได้แก่ การใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.116, p = 0.045$) การสวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.178, p = 0.002$) การอาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.165, p = 0.004$) และเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.111, p = 0.053$) (ตารางที่ 25) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่า ผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกต้องหรือมีความรู้เกี่ยวกับการเข้าสู่ร่างกายของสารเคมี ส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว รองเท้าบูท และสวมหน้ากาก ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามสารเคมีกำจัดศัตรูพืชสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ทางช่องทางใดบ้างกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี	0.116	0.045
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.178	0.002
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.165	0.004
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.111	0.053

ข้อคำถามที่ 2 การแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 5 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 41.67 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 7 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 58.33 ได้แก่ ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.155, p = 0.007$) การสวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่น

สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.124, p = 0.030$) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.137, p = 0.016$) เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.159, p = 0.006$) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.176, p = 0.002$) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในนอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ ($r = 0.142, p = 0.014$) และการทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ ($r = 0.126, p = 0.028$) (ตารางที่ 26) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่า ผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกต้องหรือมีความรู้เกี่ยวกับการแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมสวมถุงมือทุกครั้งก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมี มีการสวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมี อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นทุกครั้ง เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ทุกครั้ง มีการทำป้ายหรือประกาศเตือนเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมี และทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ ทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามการแสดงอาการจากการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.155	0.007
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.124	0.030
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.137	0.016
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.159	0.006
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.176	0.002
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้ในนอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ	0.142	0.014
การทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ	0.126	0.028

ข้อคำถามที่ 3 เมื่อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชถูกชะล้างลงในแหล่งน้ำ การนำสัตว์น้ำที่อยู่ในแหล่งน้ำนั้นมาบริโภคอาจทำให้สารเคมีดังกล่าวสามารถสะสมในมนุษย์ได้” จากข้อความดังกล่าวถือเป็นผลกระทบในข้อใด ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 10 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนประเด็นที่มี

ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการใช้สารเคมีมีจำนวน 2 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 16.67 ได้แก่ เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.124, p = 0.031$) และเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.128, p = 0.025$) (ตารางที่ 27) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกหรือกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของสารเคมีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อแนะนำการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องทุกครั้งโดยหยุดพ่นสารเคมีทันทีเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ และเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตรายทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความเมื่อสารเคมีกำจัดศัตรูพืชถูกชะล้างลงในแหล่งน้ำ การนำสัตว์น้ำที่อยู่ในแหล่งน้ำนั้นมาบริโภคอาจทำให้สารเคมีดังกล่าวสามารถสะสมในมนุษย์ได้กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.124	0.031
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.128	0.025

ข้อคำถามที่ 4 ขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชถ้าหัวฉีดอุดตันควรแก้ไขอย่างไร ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 9 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 3 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 25.00 ได้แก่ เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป ($r = 0.217, p < 0.001$) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.108, p = 0.059$) และเก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ ($r = 0.117, p = 0.042$) (ตารางที่ 28) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อแนะนำการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง โดยจะทำความสะอาดเสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไปและเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตรายทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ถ้าหัวฉีดอุดตันควรแก้ไขอย่างไรกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป	0.217	0.000
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.108	0.059
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ	0.117	0.042

ข้อความที่ 5 ผลการติดตามขณะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีสีแดง หมายถึง สารเคมีกำจัดศัตรูพืชนั้นมีลักษณะตามข้อใดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมปฏิบัติมีจำนวน 12 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้แก่ ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง ($r = 0.282, p < 0.001$) การปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ($r = 0.291, p < 0.001$) การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก ($r = 0.283, p < 0.001$) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือ ในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.327, p < 0.001$) ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.396, p < 0.001$) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.354, p < 0.001$) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.451, p < 0.001$) เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.429, p < 0.001$) เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาดแยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป ($r = 0.256, p < 0.001$) เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.181, p = 0.001$) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ ($r = 0.341, p < 0.001$) และการทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ ($r = 0.310, p < 0.001$) (ตารางที่ 29) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อแนะนำการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง ในประเด็นดังกล่าวข้างต้นทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามข้อแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความฉลากติดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีสีแดง หมายถึง สารเคมีกำจัดศัตรูพืชนั้นมีลักษณะตามข้อใดกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง	0.282	0.000
ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี	0.291	0.000
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก	0.283	0.000
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.327	0.000
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้ายุทขณะฉีดพ่นสารเคมี	0.396	0.000
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.354	0.000
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.451	0.000
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.429	0.000
เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะฉีดพ่นสารเคมีจะทำความสะอาด แยกออกจากเสื้อผ้าทั่วไป	0.256	0.000
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือน เพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.181	0.001
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ	0.341	0.000
การทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ	0.310	0.000

ข้อความที่ 6 หลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเสร็จแล้วเราควรปฏิบัติตามข้อใด ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมปฏิบัติมีจำนวน 11 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 91.67 ส่วนประเด็นที่มีแนวโน้มมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมปฏิบัติมีจำนวน 1 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 8.33 ได้แก่ การใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้ายุทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.134, p = 0.064$) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่มีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้ายุทขณะฉีดพ่นสารเคมีทุกครั้ง

ข้อคำถามที่ 7 ถ้าต้องการทราบของอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องดูรายละเอียดข้อใดในฉลากที่ติดภาชนะบรรจุส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 5 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 41.67 ส่วนประเด็นที่มีแนวโน้มมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 7 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 58.33 โดยประเด็นมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติ ได้แก่ ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.132, p = 0.022$) ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.128, p = 0.025$) และเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.156, p = 0.007$) (ตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามถ้าต้องการทราบของอันตรายของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต้องดูรายละเอียดข้อใดในฉลากที่ติดภาชนะบรรจุกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง	-0.171	0.003
ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี	-0.161	0.005
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.132	0.022
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี	0.128	0.025
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.156	0.007
เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ	-0.127	0.027
การทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ	-0.129	0.025

ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมการสวมถุงมือทุกครั้งก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมี ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี และจะหยุดพ่นทันทีทุกครั้งเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาครั้งนี้พบความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติ ได้แก่ ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง ($r = -0.171, p = 0.003$) ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ($r = -0.161, p = 0.005$) เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอสารเคมี ($r = -0.127, p = 0.027$) และการทิ้งภาชนะที่ใส่สารเคมีจะ

ทั้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆ ($r = -0.129, p = 0.025$) (ตารางที่ 30) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้คิดส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมอ่านฉลากทุกครั้งก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมี ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมีทุกครั้ง เก็บสารเคมีแยกจากวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และเก็บไว้นอกบริเวณที่อยู่อาศัยของคนและสัตว์เสมอ และภาชนะที่ใส่สารเคมีจะทิ้งแยกจากขยะประเภทอื่นๆทุกครั้ง ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามถูกส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ข้อคำถามที่ 8 ข้อใดปฏิบัติถูกต้องขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 11 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 91.67 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 1 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 8.33 ได้แก่ อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.158, p = 0.006$) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมอาบน้ำชำระร่างกายทันทีทุกครั้งหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ข้อคำถามที่ 9 ข้อใดจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชไม่ถูกต้องส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการใช้สารเคมี โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 4 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 8 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 66.67 ได้แก่ ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง ($r = 0.120, p = 0.038$) ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ($r = 0.203, p < 0.001$) ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก ($r = 0.221, p < 0.001$) ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.134, p = 0.019$) ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้าน้ำทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.195, p = 0.001$) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.197, p = 0.001$) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.271, p < 0.001$) และเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.131, p = 0.023$) (ตารางที่ 31) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมอ่านฉลากก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากและใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชปริมาณตรงกับที่ระบุไว้บนฉลากทุกครั้ง นอกจากนั้น มีการสวมถุงมือทุกครั้งก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมี สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และเมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความข้อใดจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชไม่ถูกต้องกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีอ่านฉลากทุกครั้ง	0.120	0.038
ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี	0.203	0.000
ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในปริมาณตรงกับที่ระบุไว้ในฉลาก	0.221	0.000
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.134	0.019
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้านบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี	0.195	0.001
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.197	0.001
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.271	0.000
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.131	0.023

ข้อความที่ 10 ภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วควรดำเนินการอย่างไรมีความสัมพันธ์และไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีเท่ากัน โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าเป็นร้อยละ พบว่า ประเด็นที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 6 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนประเด็นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ของพฤติกรรมการปฏิบัติมีจำนวน 6 ประเด็น คิดเป็นร้อยละ 50.00 ได้แก่ ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง ($r = 0.136, p = 0.018$) ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้านบูทขณะฉีดพ่นสารเคมี ($r = 0.183, p = 0.001$) สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.125, p = 0.030$) อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ($r = 0.130, p = 0.024$) เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ ($r = 0.232, p < 0.001$) และเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือนเพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ($r = 0.118, p = 0.040$) (ตารางที่ 32) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ถูกส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมสวมถุงมือทุกครั้งก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่นสารเคมี ขณะฉีดพ่นสารเคมีสวมหน้ากาก ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้านบูททุกครั้ง อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันทีและหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์ และทำป้ายหรือประกาศเตือนเมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมี ในขณะที่ผู้ที่ตอบคำถามผิดส่วนใหญ่จะแสดงพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของการใช้สารเคมีที่ถูกต้องหรือปฏิบัติตามบ้างเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วควร
ดำเนินการอย่างไรกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ประเด็นความสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ก่อนการหยิบจับ การผสมสาร หรือในขณะฉีดพ่น สารเคมีมีการสวมถุงมือทุกครั้ง	0.136	0.018
ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และรองเท้ายูท ขณะฉีดพ่นสารเคมี	0.183	0.001
สวมหน้ากากทุกครั้งขณะฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	0.125	0.030
อาบน้ำชำระร่างกายทันทีหลังฉีดพ่นสารเคมี กำจัดศัตรูพืช	0.130	0.024
เมื่อรู้สึกไม่สบายในขณะฉีดพ่นสารเคมีจะหยุดพ่นทันที และหากมีอาการรุนแรงจะไปพบแพทย์	0.232	0.000
เมื่อมีการฉีดพ่นสารเคมีจะทำป้ายหรือประกาศเตือน เพื่อป้องกันให้ผู้อื่นได้รับอันตราย	0.118	0.040